

GUÍA DOCENTE DEL MASTER EN ENSENYANCES ARTÍSTIQUES DE  
INTERPRETACIÓ E INVESTIGACIÓ DE LA MÚSICA

GUIA DOCENT DEL MASTER EN ENSEÑANZAS ARTÍSTICAS DE  
INTERPRETACIÓN E INVESTIGACIÓN DE LA MÚSICA

**Curs /Curso**

**Nom de l'assignatura**  
*Nombre de la asignatura*  
INSTRUMENTO PRINCIPAL

**2023-2024**

<b>Instrument</b> Instrumento	Tuba Tenor
----------------------------------	------------

**1.- Dades d'identificació de l'assignatura**  
*Datos de identificación de la asignatura*

<b>Dades generals de l'assignatura</b> <i>Datos generales de la asignatura</i>			
<b>Crèdits ECTS</b> <i>Créditos ECTS</i>	18	<b>Semestral/Anual</b> <i>Semestral/Anual</i>	ANUAL
<b>Centre</b> <i>Centro</i>	Conservatori Superior de Música "Óscar Esplá" <i>Conservatorio Superior de Música "Óscar Esplá"</i>		
<b>Postgrado</b> <i>Postgrau</i>	Màster en Ensenyaments Artístics d'Interpretació i Investigació de la Música <i>Máster en Enseñanzas Artísticas de Interpretación e Investigación de la Música</i>		
<b>Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura</b> <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>	Castellano / Valenciano		
<b>Web assignatura</b> <i>Web asignatura</i>			
<b>Itinerari</b> <i>Itinerario</i>	Música moderna i contemporània (Segles XX i XXI). <i>Música moderna y contemporánea (Siglos XX y XXI).</i>		
<b>Tipus de Matèria</b> <i>Tipo de Materia</i>	INSTRUMENT <i>INSTRUMENTO</i>		

<b>Professorat, horari, aula i contextualització de la assignatura</b> <i>Profesorado, horario, aula y contextualización de la asignatura</i>	
<b>Nom del Professor</b> <i>Nombre del Profesor</i>	Vicente López Velasco
<b>Correu electrònic</b> <i>Correo electrónico</i>	<a href="mailto:vlvcarlet@gmail.com">vlvcarlet@gmail.com</a>
<b>Títol acadèmic</b> <i>Titulación académica</i>	Professor Superior de Música <i>Profesor Superior de Música</i>
<b>Experiència docent</b> <i>Experiencia docente</i>	Cosevatorio Profesional de Carcaixent. Cosevatorio Profesional de Segovia. Cosevatorio Profesional de Murcia. Cosevatorio Profesional de Alicante. Cosevatorio Profesional de Ontinyent. Cosevatorio Superior de Murcia. Cosevatorio Superior de Alicante Cosevatorio Superior de Castellón.
<b>Horari de l'assignatura</b> <i>Horario de la asignatura</i>	Dimecres de 11 a 12 Miércoles de 11 a 12
<b>Horari de Tutoria</b> <i>Horario de Tutoria</i>	
<b>Horari d'atenció al estudiant</b> <i>Horario de atención al estudiante</i>	
<b>Aula on s'imparteix</b> <i>Aula donde se imparte</i>	202
<b>Perfil professional del professor i investigador</b> <i>Perfil profesional del profesor e investigador</i>	Catedràtic de Tuba/Màster en Investigació Musical. <i>Catedrático de Tuba/Master en Investigación Musical.</i>

**1.3.-Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació.**

*Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación.*

Conéixer i interpretar el repertori més representatiu de la tuba com a solista, solista en orquestra, banda i en grups de cambra. Segons les necessitats i preferències de l'alumne.

Adquirir l'interés per l'estudi i la investigació.

*Conocer e interpretar el repertorio más representativo de la tuba como solista, solista en orquesta, banda y en grupos de cámara. Según las necesidades y preferencias del alumno.*

*Adquirir el interés por el estudio y la investigación.*

**Coneixements previs****1.4**

*Conocimientos previos*

Sense requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Es poden afegir coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació.  
*Sin requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Se pueden añadir conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación*

Sense requisits previs.  
*Sin requisitos previos.*

**Competències de l'assignatura i la seua relació amb les competències generals i específiques del títol.****2.-**

*Competencias de la asignatura y su relación con las competencias generales y específicas del título.*

- Demostrar un alt nivell de coneixements tècnics i estructurals de les obres més representatives de la seua àrea d'especialització. CG1, CG7, CG9.
  - Dominar la tècnica instrumental i corporal i les variants estilístiques que requereixen els repertoris de la seua àrea d'especialització. CE5
  - Ser capaç de desenvolupar, presentar i demostrar públicament programes d'alt nivell que siguen coherents i adequats a l'itinerari triat. CG4, CE3.
  - Conèixer la teoria i l'aplicació pràctica de la interrelació entre estructura i interpretació musical. CE 1, CE7.
  - Ser capaç de vincular la seua activitat musical amb altres disciplines musicals, científiques, humanístiques i artístiques. CG2, CG3, CG8.
  - Ser capaç d'utilitzar una metodologia d'estudi i investigació que li capacite per al continu desenvolupament de la seua activitat musical. CG5
  - Conèixer les implicacions escèniques que comporta l'activitat professional. CE6.
- 
- *Demostrar un alto nivel de conocimientos técnicos y estructurales de las obras más representativas de su área de especialización. CG1, CG7, CG9.*
  - *Dominar la técnica instrumental y corporal y las variantes estilísticas que requieren los repertorios de su área de especialización. CE5*
  - *Ser capaz de desarrollar, presentar y demostrar públicamente programas de alto nivel que sean coherentes y adecuados al itinerario elegido. CG4, CE3.*
  - *Conocer la teoría y la aplicación práctica de la interrelación entre estructura e interpretación musical. CE 1, CE7.*
  - *Ser capaz de vincular su actividad musical con otras disciplinas musicales, científicas, humanísticas y artísticas. CG2, CG3, CG8.*
  - *Ser capaz de utilizar una metodología de estudio e investigación que le capacite para el continuo desarrollo de su actividad musical. CG5*
  - *Conocer las implicaciones escénicas que conlleva la actividad profesional. CE6.*

### 3.- **Continguts de l'assignatura i organització temporal** *Contenidos de la asignatura y organización temporal*

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Repertori avançat de l'instrument que abaste des del segle XX a l'actualitat. Estudis i obres dels grans compositors. Les grans formes: la fugida, sonates, variacions, el concert, etc. Criteris interpretatius.</li> <li>• Tècnica de l'instrument: exercicis i estudis aplicats al repertori que es treballarà en cada itinerari. Estil, frasege, dicció, dinàmica, *agògica, etc.</li> <li>• La memòria en el repertori instrumental. Diversos procediments teòrics i pràctics: memòria digital, tàtil, auditiva, visual, nominal, etc.</li> <li>• Tècniques d'estudi avançades: procés i desenvolupament d'aquestes, que abaste un estudi detallat del compositor, l'època i l'estil</li> <li>• Mètodes analítics aplicats al repertori: mètodes tradicionals, anàlisis *Schenkeriano, aproximació psicològica (Meyer, *Reti), anàlisi semiòtica, anàlisi comparativa, anàlisi per categories (*LaRue).</li> <li>• El recital públic. Del ritual pedagògic-artístic al ritual escènic: la presència. Consciència corporal i educació somàtica del moviment: aplicacions tècniques, expressives i creatives en la interpretació musical i escènica. Elements, procediments i tècniques de concentració, respiració i relaxació. La por escènica: actitud del músic davant l'ansietat i l'estrès. Tècniques de comunicació en públic (en l'escenari i davant un tribunal).</li> </ul>	<p>Anual.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Repertorio avanzado del instrumento que abarque desde el siglo XX a la actualidad. Estudios y obras de los grandes compositores. Las grandes formas: la fuga, sonatas, variaciones, el concierto, etc. Criterios interpretativos.</i></li> <li>• <i>Técnica del instrumento: ejercicios y estudios aplicados al repertorio que se trabajará en cada itinerario. Estilo, fraseo, dicción, dinámica, agógica, etc.</i></li> <li>• <i>La memoria en el repertorio instrumental. Diversos procedimientos teóricos y prácticos: memoria digital, tátil, auditiva, visual, nominal, etc.</i></li> <li>• <i>Técnicas de estudio avanzadas: proceso y desarrollo de las mismas, que abarque un estudio pormenorizado del compositor, la época y el estilo</i></li> <li>• <i>Métodos analíticos aplicados al repertorio: métodos tradicionales, análisis Schenkeriano, aproximación psicológica (Meyer, Reti), análisis semiótico, análisis comparativo, análisis por categorías (LaRue).</i></li> <li>• <i>El recital público. Del ritual pedagógico-artístico al ritual escénico: la presencia. Conciencia corporal y educación somática del movimiento: aplicaciones técnicas, expresivas y creativas en la interpretación musical y escénica. Elementos, procedimientos y técnicas de concentración, respiración y relajación. El miedo escénico: actitud del músico ante la ansiedad y el estrés. Técnicas de comunicación en público (en el escenario y ante un tribunal).</i></li> </ul>	<p>Anual.</p>

--	--

**4.- Resultats d'aprenentatge**  
*Resultados de aprendizaje***4.1.- Relació entre els resultats d'aprenentatge i les competències**  
*Relación entre los resultados de aprendizaje y las competencia***Resultats d'aprenentatge**  
*Resultados de aprendizaje***Competències**  
*Competencias*

<p>1- Interpretar el repertori més representatiu de l'instrument.</p> <p>2- Presentar en públic programes d'acord amb el seu nivell demostrant qualitat comunicativa i artística.</p> <p>3 - Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació d'obres musicals segons el rol que exerceix o li ha sigut assignat.</p> <p>4- Executar obres en públic amb una adequada qualitat sonora en la seua interpretació, utilitzant l'esforç muscular i la respiració adequades a les exigències de l'execució musical.</p> <p>5- Demostrar la correcta assimilació dels continguts harmònics, estilístics, històrics i artístics per a abordar la correcta interpretació d'obres de diferents estils.</p> <p>6- Expressar verbalment i d'una manera adequada les idees musicals que interpreta en les obres.</p> <p>7- Conèixer i practicar el protocol escènic.</p> <p><i>1- Interpretar el repertorio más representativo del instrumento.</i></p> <p><i>2- Presentar en público programas de acuerdo con su nivel demostrando calidad comunicativa y artística.</i></p> <p><i>3 - Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación de obras musicales según el rol que desempeña o le ha sido asignado.</i></p> <p><i>4- Ejecutar obras en público con una adecuada calidad sonora en su interpretación, utilizando el esfuerzo muscular y la respiración adecuadas a las exigencias de la ejecución musical.</i></p> <p><i>5- Demostrar la correcta asimilación de los contenidos armónicos, estilísticos, históricos y artísticos para abordar la correcta interpretación de obras de distintos estilos.</i></p> <p><i>6- Expresar verbalmente y de una manera adecuada las ideas musicales que interpreta en las obras.</i></p> <p><i>7- Conocer y practicar el protocolo escénico.</i></p>	<p>1- Interpretar el repertori significatiu de la seua especialitat tractant de manera adequada els aspectes que l'identifiquen en la seua diversitat estilística.</p> <p>2- Construir una idea interpretativa coherent i pròpia.</p> <p>3- Demostrar capacitat per a interactuar musicalment en tota mena de projectes musicals participatius, des del duo fins als grans conjunts.</p> <p>4- Expressar-se musicalment amb el seu instrument de manera fonamentada en el coneixement i domini de la tècnica instrumental i corporal, així com en les característiques acústiques, *organològiques i en les variants estilístiques.</p> <p>5- Comunicar, com a intèrpret, les estructures, idees i materials musicals amb rigor.</p> <p>6- Argumentar i expressar verbalment els seus punts de vista sobre la interpretació, així com respondre al repte que suposa facilitar la comprensió de l'obra musical.</p> <p>7- Conèixer les implicacions escèniques que comporta la seua activitat professional i ser capaç de desenvolupar les seues aplicacions pràctiques en el seu àmbit de treball.</p> <p><i>1- Interpretar el repertorio significativo de su especialidad tratando de manera adecuada los aspectos que lo identifican en su diversidad estilística.</i></p> <p><i>2- Construir una idea interpretativa coherente y propia.</i></p> <p><i>3- Demostrar capacidad para interactuar musicalmente en todo tipo de proyectos musicales participativos, desde el dúo hasta los grandes conjuntos.</i></p> <p><i>4- Expresarse musicalmente con su instrumento de manera fundamentada en el conocimiento y dominio de la técnica instrumental y corporal, así como en las características acústicas, organológicas y en las variantes estilísticas.</i></p> <p><i>5- Comunicar, como intérprete, las estructuras, ideas y materiales musicales con rigor.</i></p> <p><i>6- Argumentar y expresar verbalmente sus puntos de vista sobre la interpretación, así como responder al reto que supone facilitar la comprensión de la obra musical.</i></p> <p><i>7- Conocer las implicaciones escénicas que conlleva su actividad profesional y ser capaz de desarrollar sus aplicaciones prácticas en su ámbito de trabajo.</i></p>
--	--



**Nota important:** Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

**Nota importante:** Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

## 5.- Metodologia y pla de treball

### Metodología y plan de trabajo

5.1. Activitats de treball presencials			
Actividades de trabajo presenciales			
ACTIVITATS EDUCATIVES ACTIVIDADES EDUCATIVAS	Descripció Descripción	Percentatge del total Porcentaje del total %	Volum treball ( en hores) Volumen trabajo (en horas)
<b>Classe presencial</b> <i>Clase presencial</i>	<p>Classes presencials pràctiques en les quals es treballarà tècnic i estilísticament els continguts de l'assignatura (incloent demostracions del professor), anàlisi i metodologia d'estudi. Es debatiran i realitzaran activitats utilitzant diferents recursos docents, amb especial énfasi en el repertori propi del itinerari.</p> <p><i>Clases presenciales prácticas en las que se trabajarán técnica y estilísticamente los contenidos de la asignatura (incluyendo demostraciones del profesor), análisis y metodologías de estudio. Se debatirán y realizarán actividades utilizando distintos recursos docentes, con especial énfasis en el repertorio propio del itinerario.</i></p>	10%	45
<b>Tutories</b> <i>Tutorías</i>	<p>Les tutories individuals i col·lectives hauran de servir com a mitjà per a coordinar als/as estudiants en les tasques individuals i de grup, així com per a avaluar tant els progressos individuals com les activitats i la metodologia docent.</p> <p><i>Las tutorías individuales y colectivas deberán servir como medio para coordinar a los/as estudiantes en las tareas individuales y de grupo, así como para evaluar tanto los progresos individuales como las actividades y la metodología docente.</i></p>	5%	22,5

<b>Avaluació</b> <i>Evaluación</i>	Avaluació continua del procés d'aprenentatge. Recital Fi de Master. <i>Evaluación continua del proceso de aprendizaje. Recital Fin de Master</i>	5%	22,5
<b>Recitals</b> <i>Recitales</i>	Audicions, concert i recitals de l'alumne on haurà d'aplicar els coneixements adquirits al llarg del curs. <i>Audiciones, conciertos y recitales del alumno donde deberá aplicar los conocimientos adquiridos a lo largo del curso.</i>	5%	22,5
SUBTOTAL			112,5

<b>5.2 Activitats de treball autònom</b> <i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
<b>ACTIVITATS EDUCATIVES</b> <i>ACTIVIDADES EDUCATIVAS</i>	<b>Descripció</b> <i>Descripción</i>	<b>Percentatge del total</b> <i>Porcentaje del total</i> %	<b>Volum treball (en hores)</b> <i>Volumen trabajo (en horas)</i>
<b>Treballs pràctics</b> <i>Trabajos prácticos</i>	Preparació d'activitats pràctiques vinculades a l'assignatura: assajos, tasques de afinació de l'instrument, posada a punt, etc. <i>Preparación de actividades prácticas vinculadas a la asignatura: ensayos, tareas de afinación del instrumento, puesta a punto, etc.</i>	10%	45
<b>Estudi pràctic</b> <i>Estudio práctico</i>	Estudi pràctic, realització de tasques i preparació de classes, exàmens i recitals individuals. <i>Estudio práctico, realización de tareas y preparación de clases, exámenes y recitales individuales.</i>	60%	270
<b>Activitats complementàries</b> <i>Actividades complementarias</i>	Activitats formatives relacionades amb l'assignatura: assistència a concerts, conferències, lectures complementàries, cerca de repertori, etc. <i>Actividades formativas relacionadas con la asignatura: asistencia a conciertos, conferencias, lecturas complementarias, búsqueda de repertorio, etc.</i>	5%	22,5
SUBTOTAL			337,5
TOTAL			450

## 6.- Sistema d'avaluació i qualificació

### *Sistema de evaluación y calificación*

### 6.1. Criteris d'avaluació

#### *Criterios de evaluación*

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació de les competències definides en el Màster. L'avaluació serà diferenciada per assignatures i tindrà un caràcter integrador en relació amb les competències definides per a cadascuna d'elles en el pla d'estudis; serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu, i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu. La qualificació, representació última del procés d'avaluació, haurà de ser reflex de l'aprenentatge individual, entés no sols com l'adquisició de coneixements, sinó com un procés que té a veure fonamentalment amb canvis intel·lectuals i personals de els/as estudiants en trobar-se amb situacions noves que exigeixen desenvolupar capacitats de comprensió i raonament noves al seu torn.

La informació per a evidenciar l'aprenentatge serà recollida, principalment, mitjançant:

- Seguiment periòdic del progrés de els/as estudiants, tant a l'aula com en tutories individuals i en grup.
- Avaluació dels treballs encomanats.
- Valoració de la participació individual i en grup, tant a l'aula com en les tasques que es realitzen fora d'ella.
- Realització d'un recital lliure d'una duració que no excedisca 50 minuts

El procés d'avaluació de els/as estudiants pot incloure l'elaboració d'un informe del grau d'adquisició individual dels resultats d'aprenentatge.

*La evaluación del proceso de aprendizaje del estudiante se basará en el grado y nivel de adquisición y consolidación de las competencias definidas en el Máster. La evaluación será diferenciada por asignaturas y tendrá un carácter integrador en relación con las competencias definidas para cada una de ellas en el plan de estudios; será continua y global, tendrá carácter orientador y formativo, y deberá analizar los procesos de aprendizaje individual y colectivo. La calificación, representación última del proceso de evaluación, deberá ser reflejo del aprendizaje individual, entendido no sólo como la adquisición de conocimientos, sino como un proceso que tiene que ver fundamentalmente con cambios intelectuales y personales de los/as estudiantes al encontrarse con situaciones nuevas que exigen desarrollar capacidades de comprensión y razonamiento nuevas a su vez.*

*La información para evidenciar el aprendizaje será recogida, principalmente, mediante:*

- *Seguimiento periódico del progreso de los/as estudiantes, tanto en el aula como en tutorías individuales y en grupo.*
- *Evaluación de los trabajos encomendados.*
- *Valoración de la participación individual y en grupo, tanto en el aula como en las tareas que se realicen fuera de ella.*
- *Realización de un recital libre de una duración que no exceda 50 minutos*

*El proceso de evaluación de los/as estudiantes puede incluir la elaboración de un informe del grado de adquisición individual de los resultados de aprendizaje.*

## **6.2. Sistemes de recuperació**

*Sistemas de recuperación*

Si l'avaluació del curs resulta negativa els professors programaran el treball de l'alumne i li proposaran un programa d'audició per a la convocatòria extraordinària que garantisca la consecució de les competències establides en aquesta guia.

*Si la evaluación del curso resulta negativa los profesores programarán el trabajo del alumno y le propondrán un programa de audición para la convocatoria extraordinaria que garantice la consecución de las competencias establecidas en esta guía.*

**7.- Bibliografia**  
*Bibliografia*

Aquesta bibliografia és merament orientativa. No podem abastar totes les obres del segle XX i XXI escrites per a la tuba. No es pretén que siguen les obres més representatives d'aquesta època, tan sols és una llista de peces variades en estètiques.  
L'alumne triarà les obres que, per un motiu o un altre, desitge interpretar en el seu concert.

*Esta bibliografía es meramente orientativa. No podemos abarcar todas las obras del siglo XX y XXI escritas para la tuba. No se pretende que sean las obras más representativas de esta época, tan solo es una lista de piezas variadas en estéticas.  
El alumno escogerá las obras que, por un motivo u otro, desee interpretar en su concierto.*

**Partitures orientatives:****Partituras orientativas:**

- The City in the Sea. Nigel Clarke. Maecenas Music.
- Euphonic Concerto, Luís Suñer.
- Concert Variations, Jan Bach. Tubist Universal Brotherhood Association.
- Euphonium Concerto, John Stevens. Editions BIM.
- Concerto, Martin Ellerby. Studio Music.
- In freundschaft, K. Stockhausen
- Impromptu IV, Santiago Quinto. Santiago Quinto.
- Capriccio, Oscar Abellá. Oscar Abella.
- Oxímoron, Voro García. Col.lecció Spanish Brass.

**Llibres:****Libros:**

- Auner, J. (2017). *La música en los siglos XX y XXI*. Madrid: Ediciones Akal.
- Eco, U. (1983). *Como se hace una tesis*. Barcelona: Gedisa.
- Mestres, J. M. (2014). *Pensament i Música a Quatre Mans. La creativitat musical als segles XX i XXI*. Tarragona: Arola Editors.

